

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
1.Bf.271/2016/17.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2017. év március hó 23. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

Az emberölés büntette miatt az I. r. vádlott és társa ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 4.B.44/2015/95. számú ítéletét az I. r. vádlott és a II. r. vádlottal szemben helybenhagyja.

A II. r. vádlott fellebbezését elutasítja.

Az I. r. és a II. r. vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe beszámítja.

A másodfokú eljárás során felmerült 47.160.- (negyvenhétezer-százhatvan) forint bűnügyi költségből 27.160.- (huszonhétezer-egyszázhatvan) forintot I. r., míg 20.000.- (húszezer) forintot II. r. vádlott köteles az államnak megfizetni.

A végzés ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A Budapest Környéki Törvényszék a 2016. év június hó 3. napján kihirdetett 4.B.44/2015/95. számú ítéletével az I. r. vádlott és a II. r. vádlott bűnösségét társtettesként elkövetett emberölés büntetében (Btk. 160. § (1) bekezdés) állapította meg. Ezért az I. r. vádlottat 11 évi - börtönben letöltendő - szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre, míg a II. r. vádlottat 7 évi - börtönben letöltendő - szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. Az elsőfokú bíróság rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátásról, az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről is. A magánfelet polgári jogi igényével a törvény egyéb útjára utasította.

A kihirdetett ítélettel szemben az I. r. vádlott védője elsődlegesen felmentésért, másodsorban enyhítésért, a II. r. vádlott védője 3 napon belül enyhítés végett jelentett be fellebbezést.

Az I. r. vádlott az ítélet kihirdetésekor a saját vonatkozásában nem tett jogi nyilatkozatot, a II. r. vádlott javára jelentett be fellebbezést, később azonban írásbeli beadványában már az ítélettel szemben fellebbezést jelentett be, tartalma szerint felmentésért. A II. r. vádlott a jognyilatkozat megtételére 3 napot tartott fenn, majd az ítélet kézbesítését követően jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.922/2015/10. számú átiratában a vádlotti fellebbezéseket nem tartotta joghatályosnak elkészttségük miatt, illetőleg az I. r. vádlottnak a II. r. vádlott javára bejelentett fellebbezése pedig nem a jogosulttól származik. A védelmi fellebbezéseket alaptalannak tartotta.

Az ügyészi álláspont szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta, megalapozott tényállást állapított meg, ügyfelderítési kötelezettségének teljes körűen eleget tett, indokolási kötelezettségét maradéktalanul teljesítette. Helyesen vetette el az I. r. vádlottnak a jogos védelmi helyzet megállapítására irányuló védekezését. Megfelelően megindokolta, hogy a szavahihetőnek tekintett a II. r. vádlott vallomására miért lehetett tényállást alapítani.

Az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, cselekményüket törvényesen minősítette és nem tévedett a büntetés kiszabása során sem. Az ítélet egyéb rendelkezései, a bizonyítási indítványok elutasításának indokai törvényesek. Mindezek alapján az elsőfokú ítéletének helybenhagyását indítványozta.

Az I. r. vádlott bizonyítási indítványt terjesztett elő, orvosszakértő és grafológus bevonását indítványozta, első meghallgatásáról készült vallomása aláírásával kapcsolatban.

A nyilvános ülésen az I. r. vádlott védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítés érdekében tartotta fenn a bejelentett fellebbezését. Álláspontja szerint az I. r. vádlott előadására lehet tényállást alapítani, mert az eljárás során következetesen vallotta, hogy jogos védelmi helyzetben volt. Az ezzel ellentétes megállapítások az ítéletben iratellenesek, mert védekezése mindvégig következetes volt ebben a körben. Ezzel szemben a II. r. vádlott beismerő és vádlott társát terhelő vallomása nem volt sem következetes sem logikus. Megjelölte, hogy az eljárás során milyen ellentmondásos vallomásrészei voltak a II. r. vádlott vallomásának, ezzel szemben nincs oka, hogy miért e vallomásra alapította az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállást.

Amennyiben az I. r. vádlott bűnösségét mégis megállapíthatónak tartaná az ítélőtábla, a sértetti közrehatásra figyelemmel lényegesen enyhébb büntetés kiszabását indítványozta.

A nyilvános ülésen a II. r. vádlott védője az enyhítés végett bejelentett fellebbezését fenntartotta, az ügyészség átiratában foglaltakat nem vitatta. Az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a II. r. vádlott bűnösségére és indokolási kötelezettségét is teljesítette. Ugyanakkor a büntetés kiszabása során nem volt kellő figyelemmel az enyhítő körülmények nagyobb számára és súlyára - ezek körében a II. r. vádlott értelmi fogyatékoságára - és emiatt eltúlzott büntetést szabott ki.

Az I. r. vádlott az utolsó szó jogán megismételte az elsőfokú eljárásban előadott védekezését a jogos védelmi helyzet fennállásával kapcsolatban és általa készített rajzokat bemutatva illusztrálta is az általa elmondottakat.

A II. r. vádlott az utolsó szó jogán ismételten megbánását hangsúlyozta.

A bejelentett védelmi fellebbezések nem megalapozottak.

A védelmi fellebbezések folytán eljárva a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat betartva, kellő részletességgel folytatta le a bizonyítási eljárást, ügyfelderítési kötelezettségének teljes mértékben eleget tett. A bírósági eljárás során a perrendi szabályok betartásával kapcsolatban sem az ügyesség, sem a védelem részéről kifogások nem merültek fel.

A rendelkezésére álló bizonyítási anyagot az elsőfokú bíróság értékelési körébe vonva, a bizonyítékokat egyenként és egymással is egybevetve mérlegelte, és e tevékenységéről megfelelően számot is adott. Okszerűen megindokolta azt, hogy mely bizonyítékokat, mely részükben és miért fogadott el, illetve melyeket, mely részükben és miért nem tartott valónak. Az ítélet indokolása pedig mindenre kiterjedő, logikailag kifogástalan és meggyőző, az ítéltábla mindenben egyetértett az elsőfokú ítéletben írtakkal.

Jelen ügyben az elsőfokú eljárásban csekély számú bizonyíték állt rendelkezésre, figyelemmel a holttest késői feltalálására és emiatti előrehaladott bomlására, valamint a szemtanúk közül II. r. vádlott édesapjának halálára, az 1. számú tanú tanúzási képességének korlátozottságára. Még a bűncselekmény elkövetésének időpontját sem lehetett pontosan megállapítani, csak egy behatárolt - adott időponttól, időpontig terjedő - időszakot lehetett rögzíteni azzal, hogy az elkövetés bizonyosan a helyszíni bírságot kiszabó hatósági eljárás napjától a II. r. vádlott édesapjának a halála napjáig terjedt, figyelemmel arra, hogy a bírságot megállapító hatóság előtt 2. számú tanú megjelent, illetőleg az eseményeknek a II. r. vádlott édesapja szemtanúja volt.

A halál lehetséges időpontját követően két évvel előkerült holttest vizsgálata során kizárólag a csontok voltak feltalálhatóak, a szövetek az előrehaladott bomlás miatt már nem voltak vizsgálhatóak.

Az eljárás során az I. r. vádlott - bár nem következetesen - de azzal védekezett, hogy jogos védelmi helyzetben volt az öt eszközzel, baltával, késsel, pajszerrel, szöggel támadó sértettel szemben. Azt azonban nem vitatta, hogy az eseményeknél cselekvőleg jelen volt. A II. r. vádlott bár nem teljesen következetesen, de mindvégig kettőjük elkövetéséről beszélt, bár saját szerepét, tevélegességét igyekezett kisebbíteni, jelentékteleníteni, illetőleg arra is hivatkozott, hogy az I. r. vádlottól félt, így kényszer hatására tette, amit tett. Az elkövetést azonban következetesen írta le, először baltával, majd kővel támadt I. r. vádlott a sértetre, akit dulakodásuk során fojtogatott is. Az ájult sértettet az I. r. vádlott rugdosta, majd pedig az I. r. vádlott felszólítására ő volt az, aki rálépett, rátaposott a sértett nyakára, a holttestet pedig együtt temették el.

Az eseményeknek szemtanúja volt a II. r. vádlott édesapja, aki még a sértett testének feltalálása előtt elhunyt, így kihallgatására már nem kerülhetett sor. Jelen volt a II. r. vádlott élettársa az 1. számú tanú is, akinek szellemi képességei okán az elsőfokú bíróságnak bizonyítást kellett felvennie tanúzási képességére/hiányára, majd a szakértői véleményt követően kerülhetett sor meghallgatására. E tanú vallomása inkább a II. r. vádlott által elmondottakat támasztotta alá, azonban csekélyebb szellemi képességére figyelemmel vallomása inkább csak bizonyos momentumok felidézésére korlátozódott. Az elsőfokú eljárásban nem sikerült felkutatni a 3. számú tanú, így tanúvallomása felolvasására került sor. E tanú hallomás tanú volt, csak arról tudott beszámolni, amit az I. r. vádlott elmondott neki, ugyanakkor az általa elmondott tényeket mástól nem tudhatta meg. Ezek az általa hallottak is a II. r. vádlott előadását támasztották alá.

Az eljárás úgy indult, hogy a telefontanúra ismeretlen személytől olyan bejelentés érkezett, mely szerint a II. r. vádlott házában a kertjében egy eltemetett holttest van. A holttest feltalálását követően a II. r. vádlott vallomása alapján indult meg a sértett beazonosítása. A genetikai szakértő 4. számú tanútól nyert DNS mintát vetette össze a sértettől származó DNS nyommal és megállapította a genetikai egyezőséget, így lehetett bizonyossággal megállapítani, hogy a feltalált holttest a sértetté, akinek eltűnését rokonsága és környezete észlelte, azonban azt csavargó életmódjának illetve esetleges büntetés végrehajtásnak tudta be.

A halál okával kapcsolatban az igazságügyi szakértőknek még a teljes csontváz sem állt rendelkezésükre, hiszen hiányzott a pajzsporc illetőleg a nyelvcson, amelyekből egyértelműen lehetett volna következtetni arra, hogy a sértett halála fulladás eredményeként következett be. A II. r. vádlott előadása alapján a szakértői vélemények megegyeztek abban is, hogy a baltaütések illetőleg a kövel való fej megütése is elindíthatta azt az okfolyamatot, amely a sértett halálát előidézte. A sértett torkára való ráállás, megtaposás ezt a folyamatot lerövidíthette illetve befejezhette.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok összevetése alapján döntött úgy, hogy a tényállást a II. r. vádlott önmagát is terhelő vallomására alapítja.

Az I. r. vádlott bizonyítási indítványait az ítélet tábla azért utasította el, mert a szakértői vélemények azon kérdések körében, melyek a szakértői bizonyítást tették szükségsszerűvé teljes körűek voltak, míg a grafológus bevonására irányuló indítvány a bizonyítás eredményét érdemben nem befolyásolta volna. Az első fokú bíróság teljes tényállást állapított meg és miután eleget tett törvényben írt indokolási kötelezettségének is, ezért az irányadó volt a fellebbezési eljárásban.

Az irányadó tényállásból okszerűen következtetett az elsőfokú bíróság a vádlottak bűnösségére és cselekményük minősítése is megfelel az elbírálás idején hatályos büntetőjogi rendelkezéseknek. Az e körben adott első bírói indokolással az ítélet tábla egyetértett, abban a körben is, hogy a különös kegyetlenséggel történt elkövetett jelen esetben miért nem volt megállapítható.

A büntetés nemét és mértékét meghatározó tényezőket az elsőfokú bíróság nagyrészt helyesen vette számba, az annyiban pontosítandó, hogy az enyhítő körülmények között csekélyebb súllyal vehető figyelembe a büntetlen előélet az elkövetett bűncselekmény kiemelkedő tárgyi súlyára figyelemmel. A II. r. vádlott esetében mellőzte a más személy ráhatására történő elkövetés enyhítő körülménykénti értékelését, helyette II. r. vádlott őszinte megbánó magatartását vette figyelembe. A súlyosító körülmények körében a személyes motiváltság hiányát pedig motiválatlan elkövetésre cseréli.

A pontosított bűnösségi körülményekre, továbbá a vádlottak személyében rejlő társadalomra veszélyességre tekintettel is az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetések mértéke megfelelő, annak lényeges enyhítésére az ítélet tábla nem látott alapot.

Az elsőfokú ítélet járulékos kérdésekben hozott rendelkezései törvényesek, így azokat az ítélet tábla nem érintette.

Az elsőfokú eljárás során bejelentett fellebbezések kapcsán az ítélet tábla azt állapította meg, hogy az I. r. vádlott joghatályos fellebbezést terjesztett elő a tárgyaláson. Fellebbezési jogára történt kioktatás után fellebbezést jelentett be, bár nyilatkozata szerint saját elítélése és a II. r. vádlott felmentése végett, azonban az általa tett nyilatkozat tartalma szerint azt jelentette, hogy nem ért egyet a kihirdetett ítélettel, azt sérelmesnek tartja és ellene fellebbezni kíván.

A II. r. vádlott a számára nyitva álló törvényes határidőben nem jelentett be fellebbezést, csak egy későbbi időpontban nyilatkozott úgy, hogy fellebbezni kíván. Elkésett fellebbezését az elsőfokú bíróságnak el kellett volna utasítania, ennek hiányában az ítélőtábla a Be. 359. § (1) bekezdése alapján azt elutasította.

A Fővárosi Ítélőtábla ezért a Budapest Környéki Törvényszék ítéletét a Be. 361. §-a szerinti nyilvános ülésen eljárva a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A vádlottak által az elsőfokú ítélet meghozatalától a másodfokú ítélet kihirdetéséig előzetes fogvatartásban töltött időt a Fővárosi Ítélőtábla a Be. 92. §-ában foglaltak alapján a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította.

A bűnügyi költség viselésével kapcsolatban az ítélőtábla a Be. 381. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

Az ítélet ellen a Be. 386. § (1) bekezdésében foglaltak alapján további fellebbezésnek nincs helye.

Budapest, 2017. év március hó 23. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

. Vincze Piroska s.k.
előadó bíró

. Mató Ágnes s.k.
bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 4.B.44/2015/95. számú ítélete a Fővárosi Ítélőtábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.271/2016/17. számú végzése folytán az I. r. és a II. r. vádlottal szemben a mai napon jogerős és végrehajtható!

Budapest, 2017. év március hó 23. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő